

Valsts ieņēmumu dienests

METODISKAIS MATERIĀLS

**par elektroniskajās cigaretēs izmantojamā
šķidruma, tā sagatavošanas sastāvdaļu un tabakas
aizstājējproduktu inventarizāciju
2021.gada 1.janvārī**

I. Tiesību aktos noteiktais pamatojums

2021.gada 1.janvārī stājas spēkā grozījumi likumā “[Par akcīzes nodokli](#)”, (turpmāk – likums) kas paredz, ka no 2021.gada 1.janvāra:

- mainīta akcīzes nodokļa likmes piemērošanas kārtība elektroniskajās cigaretēs izmantojamam šķidrumam;
- ar akcīzes nodokli tiek apliktas elektroniskajās cigaretēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļas¹;
- ar akcīzes nodokli tiek aplikti tabakas aizstājējprodukti².

Akcīzes preču grupa		nodokļa likme līdz 2020.gada 31.decembrim	nodokļa likme no 2021.gada 1.janvāra
Elektroniskajās cigaretēs izmantojamais šķidrums	par 1 mililitru šķidruma	0,01 <i>euro</i>	0,12 <i>euro</i> ³
	par 1 miligramu nikotīna	0,005 <i>euro</i>	-
Elektroniskajās cigaretēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļas	par 1 mililitru šķidruma	-	0,12 <i>euro</i> ⁴
Tabakas aizstājējprodukti	par 1 000 gramiem	-	80 <i>euro</i> ⁵

2. Persona, kas 2021.gada 1.janvārī veic darbības ar šā likuma 4.¹ panta pirmajā daļā minēto **elektroniskajās cigaretēs izmantojamo šķidrumu**:

1) inventarizē pēc stāvokļa 2021.gada 1.janvārī krājumā esošos elektroniskajās cigaretēs izmantojamus šķidrumus (mililitros);

2) 15 dienu laikā pēc inventarizācijas (ieskaitot inventarizācijas dienu), t.i., līdz 2021.gada 15.janvārim, veic akcīzes nodokļa starpības aprēķinu un iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam (turpmāk – VID) Elektroniskās deklarēšanas sistēmā (turpmāk – EDS) (Grupa: Informācija Valsts ieņēmumu dienestam / Informācija VID NP Akcīzes daļai) inventarizācijas sarakstu un nodokļa aprēķinu ar valsts budžetā maksājamo nodokļa starpības summu par inventarizācijas rezultātā konstatētajiem elektroniskajās cigaretēs izmantojamā šķidruma krājumiem;

3) par inventarizācijā konstatētajiem elektroniskajās cigaretēs izmantojamā šķidruma krājumiem aprēķināto nodokļa starpības summu iemaksā valsts budžetā līdz 2021.gada 15.februārim.

4) persona, kas saņēmusi speciālo atļauju (licenci) apstiprināta noliktavas turētāja darbībai, inventarizē akcīzes preču noliktavas uzskaitē esošos elektroniskajās

¹ Likums “Par akcīzes nodokli” 4.¹ panta otrā daļa

² Likums “Par akcīzes nodokli” 4.² pants

³ Likums “Par akcīzes nodokli” Pārejas noteikumu 121.1.apakšpunkts.

⁴ Likums “Par akcīzes nodokli” Pārejas noteikumu 121.1.apakšpunkts.

⁵ Likums “Par akcīzes nodokli” Pārejas noteikumu 123.1.apakšpunkts.

cigaretēs izmantojamā šķidruma krājumus, ja par tiem akcīzes nodoklis samaksāts kādā no iepriekšējiem taksācijas periodiem.

2. Persona, kas 2021.gada 1.janvārī veic darbības ar šā likuma 4.¹ panta otrajā daļā minētajām **elektroniskajās cigaretēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļām** un 4.² pantā minētajiem **tabakas aizstājējproduktiem**:

1) inventarizē pēc stāvokļa 2021.gada 1.janvārī krājumā esošās elektroniskajās cigaretēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļas (mililitros) un/vai tabakas aizstājējproduktus (gramos);

2) 15 dienu laikā pēc inventarizācijas (ieskaitot inventarizācijas dienu), t.i., līdz 2021.gada 15.janvārim, veic akcīzes nodokļa aprēķinu un iesniedz VID EDS (Grupa: Informācija Valsts ieņēmumu dienestam / Informācija VID NP Akcīzes daļai) inventarizācijas sarakstu un nodokļa aprēķinu ar valsts budžetā maksājamo nodokļa summu par inventarizācijas rezultātā konstatētajiem elektroniskajās cigaretēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu vai tabakas aizstājējproduktu krājumiem;

3) par inventarizācijā konstatētajiem elektroniskajās cigaretēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu vai tabakas aizstājējproduktu krājumiem aprēķināto nodokļa summu iemaksā valsts budžetā līdz 2021.gada 15.februārim.

4) ja persona līdz 2021.gada 15.februārim būs saņēmusi speciālo atļauju (licenci) apstiprināta noliktavas turētāja darbībai ar elektroniskajās cigaretēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu vai tabakas aizstājējproduktiem, licences saņemšanas dienā tā veic atkārtotu inventarizāciju, kurā fiksē attiecīgo preču krājumus uz licences saņemšanas brīdi un inventarizācijas sarakstu nekavējoties iesniedz VID. Par apjomu, kas realizēts līdz atkārtotas inventarizācijas veikšanai, līdz 2021.gada 15.februārim aprēķina un samaksā akcīzes nodokli. Jāņem vērā, ka par precēm, ko šī persona ievēdusi/saņēmusi Latvijā pēc 2021.gada 1.janvāra un realizējusi pirms licences saņemšanas, akcīzes nodoklis maksājams likumā noteiktajā kārtībā – piecu dienu laikā pēc preču saņemšanas.

II. Inventarizācijas norises kārtība

1. Veicot elektroniskajās cigaretēs izmantojamā šķidruma, elektroniskajās cigaretēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu vai tabakas aizstājējproduktu inventarizāciju, jāņem vērā vispārīgās inventarizācijas norises prasības, kas noteiktas normatīvajos aktos par grāmatvedības kārtošānu un organizāciju⁶.

2. Līdz inventarizācijas uzsākšanai visiem dokumentiem par elektroniskajās cigaretēs izmantojamā šķidruma, elektroniskajās cigaretēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu vai tabakas aizstājējproduktu saņemšanu, kurus parakstījusi par preču saņemšanu atbildīgā persona, jābūt reģistrētiem attiecīgajos reģistros un jāatrodas nodokļu maksātāja rīcībā. Jābūt pabeigta visu attaisnojuma dokumentu apstrāde, izdarītiem attiecīgajiem ierakstiem analītiskās uzskaites reģistros un aprēķinātiem preču atlikumiem.

⁶ Likums "Par grāmatvedību"; Ministru kabineta 2003.gada 21.oktobra noteikumi Nr.585 "Noteikumi par grāmatvedības kārtošānu un organizāciju"

3. Ja līdz inventarizācijas uzsākšanai nav saņemti attaisnojuma dokumenti par elektroniskajās cigaretēs izmantojamā šķidruma, elektroniskajās cigaretēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu vai tabakas aizstājējproduktu saņemšanu un tādējādi nav izdarīti ieraksti attiecīgajos analītiskās uzskaites reģistros, tad par inventarizācijā konstatēto elektroniskajās cigaretēs izmantojamā šķidruma, elektroniskajās cigaretēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu vai tabakas aizstājējproduktu grāmatvedības uzskaites un inventarizācijas sarakstu datu starpību arī ir jāveic akcīzes nodokļa aprēķins un akcīzes nodoklis jāsamaksā valsts budžetā.

4. Inventarizācijas rezultātus ieraksta inventarizācijas sarakstā, kuru 15 dienu laikā (ieskaitot inventarizācijas dienu), t.i. līdz 2021.gada 15.janvārim, iesniedz VID EDS, un inventarizācijas saraksta eksemplāru uzglabā katrā elektroniskajās cigaretēs izmantojamā šķidruma, elektroniskajās cigaretēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu vai tabakas aizstājējproduktu uzglabāšanas un/vai tirdzniecības vietā.

5. Ja nodokļu maksātājam ir vairākas elektroniskajās cigaretēs izmantojamā šķidruma, elektroniskajās cigaretēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu vai tabakas aizstājējproduktu uzglabāšanas un/vai tirdzniecības vietas, inventarizāciju veic katrā komercdarbības vietā un par veikto inventarizāciju rezultātiem sagatavo vienu kopēju inventarizācijas sarakstu, kuru šajā gadījumā jāiesniedz VID EDS. Inventarizācijas sarakstā ar nodokļa aprēķinu jānorāda visu komersanta darbības vietu uzskaitījums, norādot konkrētas adreses.

III. Akcīzes nodokļa aprēķināšana

6. Komersants izvēlas sev pieņemamāko akcīzes nodokļa aprēķināšanas veidu – vai nu VID ieteikto variantu, izmantojot šī metodiskā materiāla pielikumā pievienoto akcīzes nodokļa aprēķinu, vai arī patstāvīgi.

7. Veicot akcīzes nodokļa aprēķinu **elektroniskajās cigaretēs izmantojamam šķidrumam līdz likmju maiņai 2021.gada 1.janvārī**, jāņem vērā akcīzes nodokļa aprēķina pamatprincips:

Akcīzes nodokli elektroniskajās cigaretēs izmantojamam šķidrumam aprēķināja pēc šādām likmēm:

- 1) par 1 mililitru šķidruma - 0,01 *euro*;
- 2) par 1 miligramu nikotīna - 0,005 *euro*.

Kopējo aprēķināto akcīzes nodokli par elektroniskajās cigaretēs izmantojamo šķidrumu iegūst, summējot 1. un 2.punktā noteiktās nodokļa likmes.

Akcīzes nodokli elektroniskajās cigaretēs izmantojamam šķidrumam, kas satur nikotīnu, aprēķina pēc formulas:

$$A = D (m + (k * n))$$

A - akcīzes nodokļa summa (*euro*);
D - kopējais šķidruma apjoms (ml);
m - akcīzes nodoklis par 1 ml šķidruma;
k - akcīzes nodoklis par 1 mg nikotīna;

n – nikotīna daudzums (mg/ml).

Piemērs: akcīzes nodoklis par 10 mililitriem elektroniskajās cigaretēs izmantojama šķidruma ar nikotīna saturu 12 mg/ml:

$$A = 10 * (0,01 + (0,005 * 12))$$

$$A = 10 * 0,07$$

$$A = 0,70 \text{ euro}$$

Akcīzes nodokli elektroniskajās cigaretēs izmantojamajam šķidrumam, kas nesatur nikotīnu:

$$A = m * D$$

A - akcīzes nodokļa summa (euro);

m - akcīzes nodoklis par 1 ml šķidruma;

D - kopējais šķidruma apjoms (ml).

Piemērs: akcīzes nodoklis par 10 mililitriem elektroniskajās cigaretēs izmantojama šķidruma, kas nesatur nikotīnu:

$$A = 0,01 * 10$$

$$A = 0,10 \text{ euro}$$

8. Veicot akcīzes nodokļa aprēķinu elektroniskajās cigaretēs izmantojamam šķidrumam pēc likmes, kas stājas spēkā 2021.gada 1.janvārī, aprēķinā kopējo daudzumu mililitros reizina ar likmi 0,12 euro par 1 ml (neatkarīgi no nikotīna daudzuma).

Akcīzes nodokli elektroniskajās cigaretēs izmantojamam šķidrumam (neatkarīgi no nikotīna daudzuma), aprēķina pēc formulas:

$$A = D * m$$

A - akcīzes nodokļa summa (euro);

D - kopējais šķidruma apjoms (ml);

m - akcīzes nodoklis par 1 ml šķidruma;

Piemērs: akcīzes nodoklis par 10 mililitriem elektroniskajās cigaretēs izmantojamā šķidruma ar nikotīna saturu 12 mg/ml:

$$A = 10 * 0,12$$

$$A = 1,20 \text{ euro}$$

Piemērs: akcīzes nodoklis par 10 mililitriem elektroniskajās cigaretēs izmantojamā šķidruma, kas nesatur nikotīnu:

$$A = 10 * 0,12$$

$$A = 1,20 \text{ euro}$$

9. Akcīzes nodokļa starpību elektroniskajās cigaretēs izmantojamajam šķidrumam aprēķina euro, kā starpību starp nodokļa summu euro, kas aprēķināta pēc

jaunās nodokļa likmes (kas spēkā no 01.01.2021.), no kā atņemta nodokļa summa *euro*, kas aprēķināta pēc iepriekšējās nodokļa likmes (kas spēkā līdz 31.12.2020.).

9. Metodiskā materiāla pielikumā pievienota inventarizācijas un nodokļa aprēķina tabulas paraugs, kas izmantojams, veicot elektroniskajās cigaretēs izmantojamā šķidruma inventarizāciju.

10. Aprēķinot akcīzes nodokli **elektroniskajās cigaretēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļām**, jāņem vērā likme 0,12 *euro* par 1 ml produkta.

Piemērs: Uzņēmumā uz 2021.gada 1. janvāri atlikumā 500 ml elektroniskajās cigaretēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu.

$$\text{Akcīzes nodoklis} = 500 * 0,12 = 60 \text{ euro}$$

11. Aprēķinot akcīzes nodokli **tabakas aizstājējproduktiem** jāņem vērā likme 80,00 *euro* par 1000 g produkta.

Piemērs: Uzņēmumā uz 2021.gada 1. janvāri atlikumā 500 g tabakas aizstājējprodukta.

$$\text{Akcīzes nodoklis} = 80.00/1000 * 500 = 40,00 \text{ euro}$$

12. Metodiskā materiāla pielikumā pievienota inventarizācijas un nodokļa aprēķina tabulas paraugs, kas izmantojams, veicot elektroniskajās cigaretēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu vai tabakas aizstājējproduktu inventarizāciju.

IV. VID EDS iesniedzamie dokumenti un akcīzes nodokļa samaksa

13. Saskaņā ar likuma „Par nodokļiem un nodevām” 15.panta pirmās daļas 3.punktu, nodokļu deklarācijas un informatīvās deklarācijas (šajā gadījumā inventarizācijas saraksts ar nodokļa aprēķinu) jāiesniedz VID elektroniskā veidā, izmantojot EDS, Grupa: Informācija Valsts ieņēmumu dienestam / Informācija VID NP Akcīzes daļai.

14. Tā kā konkrētais EDS dokumenta veids ir izveidots kā nestrukturēts jeb brīvās formas dokuments (t.i., nav izstrādāta konkrēti aizpildāma tabula), tam ir jāpievieno jau iepriekš sagatavots dokuments: viens kopējs inventarizācijas saraksts (par visām komersanta darbības vietām) un viens kopējs akcīzes nodokļa aprēķins.

15. EDS iesniegtie dokumenti tiek parakstīti jeb apstiprināti elektroniski, tādēļ nav obligāta prasība iesniegt EDS skanētu, ar inventarizācijas komisijas locekļu parakstiem apstiprinātu sarakstu ar akcīzes nodokļa summas aprēķinu.

16. Aprēķinātā akcīzes nodokļa starpības summa par elektroniskajās cigaretēs izmantojamo šķidrumu un aprēķinātais akcīzes nodoklis par elektroniskajās cigaretēs

izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļām un/vai tabakas aizstājējproduktiem jāiemaksā **vienotajā nodokļu kontā ar atbilstošajiem rekvizītiem:**

Nosaukums: Vienotais nodokļu konts
Saņēmējs: Valsts budžets (VID), **reģistrācijas Nr. 90000010008**
Saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods TRELLV22
Konta numurs: **LV33TREL1060000300000**

Pielikumā:

Elektroniskajās cigaretēs izmantojamā šķidruma, elektroniskajās cigaretēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu un tabakas aizstājējproduktu inventarizācijas un nodokļa aprēķina tabula 2021.gada 1.janvārī.

Kontaktpersonas VID NP Akcīzes daļā:

Anastasija Sidoroviča
tel. 67120139
Lilija Mūrniece
tel. 67120138